

دخلوخرج

شنبه ۵ بهمن ۱۳۹۸ - شماره ۵۰

خراسان شماره۳۰۳۲

بورس و بیمه

چرا باید از رمز دوم پویا استفاده کرد؟

برای درک ضرورت بهره مندی از رمز پویا (یک بار مصرف) در پرداخت های اینترنتی مبتنی بر کارت، بهتر است در ابتدا به تعریف مفهوم فیشینگ و راه های سوءاستفاده کلاهبرداران از اطلاعات بانکی افراد بپردازیم.

فیشینگ چیست؟

فیشینگ نوعی از حملات مهندسی اجتماعی است که برای سرقت داده‌های کاربر مانند رمز عبور و اطلاعات حساب بانکی و مانند آن استفاده می‌شود. این کار ممکن است با تشویق قربانی به خرید شارژ ارزان یا باز کردن یک ایمیل از طرف شخصی مهم و یا کلیک روی لینک و هدایت او به صفحه جعلی یک وبسایت (برای مثال در گاه‌های بانک جعلی) یا نصب بدافزار روی سیستم فرد انجام شود.

شایع ترین روش های سرقت اطلاعات از طریق فیشینگ چیست؟

ارسال پیامک جعلی و تشویق فرد به کلیک روی یک لینک: برای مثال ممکن است مهاجم با قراردادن لینک یک وبسایت جعلی با موضوع تمدید واریز یارانه‌ها، افراد را به کلیک روی آن و وارد کردن اطلاعات بانکی خود تشویق کند. آگهی فروش شارژ ارزان قیمت در وبسایت‌های جعلی و هدایت فرد به درگاه‌های پرداخت جعلی: در این روش مهاجم می‌تواند به راحتی اطلاعات کارت بانکی و رمز دوم قربانی را دریافت و از وی کلاهبرداری کند. انجام خریدهای آنلاین از طریق لینک‌های پرداخت جعلی در کانال‌های تلگرامی و سایر شبکه‌های اجتماعی، ارسال ایمیل جعلی و تشویق فرد به کلیک روی یک لینک: در این روش فرد به یک وبسایت جعلی هدایت می شود و حتی ممکن است یک کی لاگر روی سیستم وی نصب شود. نصب نرم‌افزارهای

را حله شعبانی نویسنده

خانه شما بیمه دارد؟ اگر آتش سوزی، زلزله یا سرقتی اتفاق بیفتد و خانه یا اثاثیه شما آسیب ببیند، چه خواهید کرد؟ حتما از هزینه‌های سنگین بازسازی خانه یا خرید مجدد اثاثیه خبر دارید و حتما می‌دانید که کشور ما همیشه در معرض حوادث طبیعی مثل سیل و زلزله قرار دارد. ایران یکی از ۱۰ کشور آسیب‌پذیر جهان از نظر وقوع حوادث طبیعی محسوب می‌شود، به طوری که روزانه بیش از ۵۰ حادثه آتش سوزی در کشور رخ می‌دهد. بیمه آتش سوزی یکی از ارزان تر ین بیمه‌ها محسوب می‌شود. یعنی شما می‌توانید برای یک خانه ۱۰۰ متری با ۱۰۰ میلیون تومان ارزش اثاثیه، با پرداخت ۲۰ تا ۵۰ هزار تومان یک بیمه آتش سوزی یک ساله بخرید. البته در این بیمه فقط پوشش‌های اصلی یعنی آتش سوزی، صاعقه و انفجار جبران می‌شود. اما بیمه آتش سوزی فقط محدود به همین موارد نیست. بلکه پوشش‌های اضافی پر کاربردی در این بیمه‌نامه وجود دارد که شما می‌توانید با پرداخت مبلغ بیشتری (در حدود ۱۰۰ تا ۲۰۰ هزار تومان) بیمه کامل تر و بهتری داشته باشید. پوشش هایی مثل زلزله، سیل، توفان، ترکید گی لوله و سرقت.

زلزله فقط یک پوشش اضافی در بیمه آتش سوزی است و نه یک بیمه مستقل. یعنی بیمه‌ای با اسم بیمه زلزله وجود ندارد و شما برای استفاده از این پوشش، باید یک بیمه آتش سوزی با پوشش زلزله خریداری کنید. البته یادتان باشد که بیمه زلزله یا همان بیمه آتش سوزی فقط خسارت‌های مالی را جبران می‌کند، نه جانی. برای جبران خسارت‌های جانی زلزله یک راه دیگر وجود دارد و آن هم داشتن بیمه حوادث است. حال اندکی با بیمه آتش سوزی و زلزله آشنا شویم.

بیمه زلزله در ایران

در کشور ایران بیمه‌نامه مستقلی به نام بیمه زلزله وجود ندارد اما پوشش زلزله از مهم ترین خطرات تکمیلی یا تبعی بیمه آتش‌سوزی است و با خرید پوشش زلزله بیمه آتش‌سوزی و پرداخت هزینه کمی می‌توان ریسک زمین لرزه را هم تحت پوشش قرار داد.با خرید پوشش زلزله خسارت مستقیم وارد شده به مکان‌ها، اعم از مسکونی و غیر مسکونی، صنعتی، همچنین لوازم و اثاثیه موجود در آن ها در مقابل زمین لرزه یا آتش سوزی ناشی از زلزله یا آتشفشان بیمه می‌شود. هر زلزله ای که رخ می‌دهد با توجه به شدت و گستردگی آن، می تواند خسارت‌های فاجعه آمیزی به بارآورد بنابراین به این دسته از خطرات، ریسک‌های فاجعه‌آمیز می گویند. ریسک‌های فاجعه‌آمیز از دسته ریسک‌های عام هستند و تا چند دهه پیش به ندرت این ریسک‌ها قابل بیمه شدن بودند و از ریسک‌های بیمه‌ناپذیر تلقی می‌شدند. ولی با گسترش فعالیت بیمه‌ای و پایه ریزی توسعه تئوری احتمالات و قانون اعداد بزرگ و همچنین ابتکار بیمه انکابی و تقسیم ریسک بین بیمه‌گران، این دسته ریسک‌ها نیز به خطرات بیمه‌پذیر تبدیل شده‌اند.

مبنای محاسبه حق بیمه برای پوشش زلزله و عوامل موثر بر آن

عوامل متعددی در تعیین حق بیمه زلزله موثر هستند؛ از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

شهر یا منطقه جغرافیایی

با توجه به ساختار زمین شناسی و وجود گسل‌ها تمام شهرهای

ایران از نظر احتمال وقوع زلزله و درجه خطر به ۵ گروه تقسیم بندی شده اند:

■ منطقه ۱ (حداقل خطر): اصفهان، اراک، همدان، سنجند و ...

■ منطقه ۲: یزد، شهر کرد، ایهر، سوسنگرد و ...

■ منطقه ۳: اهواز، مشهد، بوشهر، فریمان و ...

■ منطقه ۴: شیراز، زاهدان، زنجان، ایلام، تبریز، گرگان، رشت، خرم آباد، ساری، کیش...

■ منطقه ۵ (حداکثر خطر): تهران، کرج، قم، قزوین، کرمان و ... بدیهی است نرخ حق بیمه در شهرهای پر خطر بیشتر از شهرهای کم خطر است.

سازه یا نوع اسکلت

میزان استقامت و استحکام یک بنا در برابر لرزش‌های زلزله به میزان قابل توجهی بستگی به نوع اسکلت ساختمان دارد، بنابراین هر چقدر سازه محل مورد بیمه و ارزش ساخت و بازسازی هر باشد، حق بیمه پرداختی کمتر خواهد بود.

برای محاسبه حق بیمه پوشش زلزله سازه‌ها به پنج نوع تقسیم می‌شوند که هر یک بسته به میزان مقاومت آن سازه در برابر زلزله درصد مشخصی به حق بیمه پرداختی اضافه می‌کند:

- سازه‌های مطابق با آیین‌نامه ۲۸۰۰ (آیین‌نامه طراحی ساختمان‌ها در برابر زلزله)
- سازه‌های بتن یا سوله
- سازه‌های اسکلت فلزی
- سازه‌های اجری
- سازه‌های گلی (سنتی و قدیمی)
- میزان سرمایه و ارزش محل مورد بیمه

حق بیمه زلزله نسبی از سرمایه بیمه‌نامه است و طبیعتا با افزایش سرمایه بیمه‌نامه حق بیمه نیز افزایش می‌یابد. سرمایه در حالت کلی شامل متراژ مورد بیمه و ارزش ساخت و بازسازی هر متر مربع از بنا در صورت بروز خسارت (شامل هزینه تأسیسات، کپیج، کابینت و کلیه وسایلی که در محل مورد بیمه وجود دارد نیز می‌شود) و همچنین در صورت تمایل بیمه‌گذار به پوشش اثاثیه، شامل قیمت لوازم محل مورد بیمه است.

ارزش لوازم و اثاثیه

میزان ارزش لوازم و اثاثیه محل مورد بیمه نقش مهمی در تعیین

میزان حق بیمه دارد؛ البته این مورد بستگی به آن دارد که بیمه‌گذار تمایل داشته باشد لوازم و اثاثیه محل مورد بیمه را نیز تحت پوشش زلزله قرار دهد.

انواع اموال بیمه شده در بیمه آتش سوزی

به طور کلی اماکن و مراکزی که در بیمه آتش سوزی تحت پوشش قرار می‌گیرند به سه دسته تقسیم می‌شوند:

■ **واحدهای مسکونی**: محلی که صرفا به منظور سکونت از آن استفاده می‌شود، این پوشش شامل ساختمان و اثاثیه آن می‌شود.

■ **مراکز صنعتی**: شامل تمامی کارخانجات صنایع غذایی، آشامیدنی، دخانیات، نساجی، پوشاک، چرم، چوب، کاغذ، مقوا، چاپ و صحافی، شیمیایی، محصولات کانی غیرفلزی، فلزات اساسی و صنایع متفرقه می‌شود.ساختمان تأسیسات ماشین آلات، مواد اولیه موجود و محتویات هر یک از مراکز یاد شده را می‌توان در مقابل خطرهای آتش‌سوزی، انفجار، صاعقه و همچنین کلیه خطرهای اضافی ذکر شده تحت پوشش بیمه قرار داد.

■ **مراکز غیرصنعتی**: تمام مراکزی که در آن فعالیت صنعتی صورت نمی‌گیرد، مانند ساختمان‌های تجاری، اداری، رفاهی، آموزشی، خدماتی و انبارها که این پوشش شامل ساختمان، تاسیسات، ارزش دکوراسیون، اثاث اداری، موجودی کالاها و ... می‌شود.

عوامل موثر بر نرخ بیمه آتش سوزی

عوامل متعددی بر حق‌بیمه آتش سوزی تأثیر می‌گذارند، از جمله :

■ **خطرات اضافی**: همان‌طور که گفته شد، بیمه آتش سوزی شامل خطرات اصلی و خطرات اضافی است، که برای تهیه آن‌ها باید هزینه جداگانه‌ای پرداخت کرد. بعضی از این خطرات تأثیر زیادی بر افزایش حق‌بیمه دارند. البته نحوه تأثیرگذاری این پوشش‌ها بر حق‌بیمه در شرکت‌های مختلف متفاوت است و در مجموع حق‌بیمه آتش سوزی به اندازه‌ای کم است که پرداخت آن حتی با وجود چندین برابر شدن هم میسر است.

■ **شرایط بیمه‌نامه**: حالا با توجه به توضیحاتی که در

نامطمئن یا دانلود فایل‌های مخرب: در این روش ممکن است فرد نرم‌افزاری را از یک منبع نامعتبر روی تلفن همراه خود دانلود و نصب کند که با هدایت به درگاه‌های جعلی، منجر به سرقت اطلاعات حساب بانکی وی شود.

روش های پیشگیری از حمله فیشینگ کدامند؟

اجتناب از استفاده از رمز دوم ایستا در پرداخت‌های اینترنتی و بهره‌مندی از رمز دوم پویا، یکی از بهترین و مطمئن ترین راه‌های جلوگیری از حمله فیشینگ است. از این‌رو به مشتریان نظام بانکی توصیه می‌شود برای جلوگیری از سوءاستفاده کلاهبرداران از طریق حمله فیشینگ، در اسرع وقت برای فعال‌سازی و دریافت رمز پویا (یک‌بار مصرف) از طریق روش‌های معتبر اعلام شده از سوی بانک‌ها اقدام کنند.

آشنایی با بیمه های مواجهه با حوادث غیرمترقبه

آتش سوزی، زلزله یا سرقت کدام بیمه را بخرم؟

بخش‌های قبل در باره شرایط بیمه‌نامه داده شد، می‌دانیم این شرایط تأثیر زیادی بر حق‌بیمه می‌گذارد، به ویژه در مقیاس صنعتی. به عنوان مثال هزینه حق‌بیمه در شرایط جایگزینی و بازسازی بیشتر از شرایط ثابت است و آن هم به دلیل امتیازاتی است که بیمه‌گر به بیمه‌گذار اعطا می‌کند. یا برای مثال شرکت بیمه برای بیمه با شرایط فرست لاست تخفیفی در نظر می‌گیرد. ■ **تخفیفات بیمه آتش سوزی**: همانند تخفیف بیمه شخص ثالث و بیمه بدنه تخفیف بیمه آتش سوزی نیز شکل‌های مختلفی دارد. هر شرکت بیمه ممکن است تعدادی از این تخفیفات را ارائه دهد یا حتی در شرایط مختلف تخفیفات ویژه‌ای مانند موارد زیر را برای بیمه‌گذاران در نظر بگیرد:

■ **تخفیف‌های مناسبتی**: مانند سایر بیمه‌ها بعضی از شرکت‌های بیمه در روزهای خاصی از سال مانند نوروز، دهه فجر و ... تخفیفات مناسبی در نظر می‌گیرند.

■ **تخفیف بیمه عمر**: در برخی از شرکت‌های بیمه در صورت داشتن بیمه عمر همان شرکت، برای بیمه آتش سوزی و بیمه بدنه تخفیف در نظر می‌گیرند.

■ **تخفیف حساب بلندمدت**: در اکثر شرکت‌های بیمه، برای متقاضی خرید بیمه آتش سوزی که در بانک متصل به شرکت بیمه حساب بلندمدت داشته باشد، تخفیفی در نظر گرفته می‌شود.

■ **تخفیف گروهی**: در برخی شرایط بعضی از شرکت‌های بیمه برای گروهی از افراد تخفیفی در نظر می‌گیرند. مثل تخفیف‌های مربوط به افرادی که عضو نظام پزشکی یا نظام مهندسی هستند.

بیمه سرقت چه شرایطی دارد؟

سرقت هم یک پوشش اضافی در بیمه آتش سوزی است و نمی‌توان آن را به صورت جداگانه تهیه کرد. این پوشش به «سرقت با شکست حرز» شناخته می‌شود و به این معنی است که سرقت رخ داده باید با از بین رفتن یک مانع مثل شکست در یا پنجره باشد، تا بیمه خسارت آن را پرداخت کند. البته در کل این پوشش با شرایط خاصی حفظ کرد. ممکن مثلاً کارشناس بیمه باید حتماً از منزل بازدید کند و منزل شما باید دوربین مداربسته داشته باشد.

در کشور ایران بیمه‌نامه مستقلی به نام بیمه زلزله وجود ندارد اما پوشش زلزله از مهم ترین خطرات تکمیلی یا تبعی بیمه آتش سوزی است و با خرید پوشش زلزله بیمه آتش سوزی و پرداخت هزینه کمی می‌توان ریسک زمین لرزه را هم تحت پوشش قرار داد

سودسازی بلکه بر اساس ارزش دارایی شرکت ها و امکان تجدید ارزیابی دارایی ها نمادها (به ویژه نمادهای کوچک) را ارزش گذاری می کند. با این حال، اثر نقدینگی سرشار موجود در بازار هم زیاد است و از آغاز موج صعودی بازار سرمایه از ۱۵ اسفند سال گذشته تاکنون، هیچ گاه منفی ها و کاهش قیمت ها پایدار نبوده و هر بار با یورش نقدینگی جدید، روند صعودی غالب شده است. در این شرایط پیش بینی سخت است. اما آن چه واضح است این که "ریسک هیچ کاری نکردن" بالا نیست؛ یعنی اگر از این سهم های کوچک دارید و سود خوبی گرفته اید و روند هم همچنان صعودی است می توانید همچنان نظاره گر باشید. این رویکرد را می توان تا زمانی که نشانه های جدی مینی بر تغییر روند نقدینگی ملاحظه نشده، حفظ کرد. ممکن است اجرایی شدن دستورالعمل فروش استقراری و دوطرفه شدن بازار، آغاز مسیر معکوس باشد اما هنوز معلوم نیست که این دستورالعمل کی نهایی و کی اجرایی شود.

گزارش هفته بعد

تا زمانی که وضعیت بازار این گونه است و صرفا جریان پول و تزریق نقدینگی روند بازار و قیمت ها را مشخص می کند، تحلیل گروه ها و وضعیت سود و زیان، محلی از اعراب ندارد. بلکه باید تلاش شود، با رعایت اصول سرمایه گذاری با روند بازار همراهی شود. هفته بعد هم، ضمن تشریح کلیت روند بازار، درباره دوطرفه شدن بازار که در حال بحث و بررسی است و گفته می شود طی ماه های آینده نهایی می شود، بحث خواهیم کرد.هم دربار ماهیت آن و هم آثارش بر کلیت بازار.

رشد افسار گسیخته قیمت ها شد، اکنون در نمادهای بزرگ وارد شده و موجب حمایت از بازار و تعادل قیمت ها شده است. لذا همان طور که شرکت های کوچک بدون سودسازی قابل توجه رشد می کنند شرکت های بزرگ هم با وجود افت سود، حمایت می شوند و دچار ریزش نمی شوند.

چند مثال از عملکرد ۹ ماهه شرکت های کوچک

عوامل فوق موجب تعادل شاخص کل و شرکت های بزرگ شد. اما هم وزن با توجه به ادامه رشد برخی نمادهای کوچک، همچنان صعودی بود. مثلاً از گروه غذایی، غشيان (پگاه خراسان) یک سود معمولی ۱۵ تومانی در پاییز ساخت. سود سالانه در یک حالت خوش بینانه می تواند به ۶۰ تومان برسد. اگر قاعده قیمت گذاری مثل شرکت های بزرگ و بر مبنای نسبت قیمت به درآمد ۶ باشد، قیمت این سهم باید حدود ۳۵۰ تومان باشد. اما هم اکنون قیمت ۲۶۰۰ تومان است و حتی بعد از گزارش ۹ ماهه هم روند قیمت سهم مثبت بود! از گروه دارویی هم روزدارو (دروز) برای مثال خوب است. سود سهم در پاییز نسبت به تابستان ۶۵ درصد سقوط کرد. کل سود سهم طی امسال به زحمت می تواند به ۲۰ تومان برسد اما قیمت به هزار تومان رسیده است. حتی روز چهارشنبه سهم صف خرید هم شدا یافتن موارد مشابه در بسیاری دیگر از گروه ها و سهم های کوچک بازار کار بسیار راحتی است.

کوچک ها را بفروشیم؟

البته واضح است که بازار مدت هاست نه بر اساس

ثبات شاخص کل و ادامه رشد هم وزن با وجود گزارش های ۹ ماهه بد

۲ دلیل بی اعتنایی بورس به گزارش های بد

صف های فروشی که خیلی زود جمع شد

شاخص کل در اولین روز بهمن و بعد از ارسال آخرین گزارش های ۹ ماهه در ۳۰ دی ماه، ریزش ۳۸۰۰ واحدی را تجربه کرد. اکثر شرکت های پالایشی مطابق انتظار و به خاطر کاهش شدید نفت کوره در پاییز امسال، سودی بسیار کمتر از تابستان گزارش کردند. مثلاً شینکا که در چهار فصل اخیر همواره بالای ۳۲ تومان سود محقق کرده بود، در پاییز امسال حدود ۸ تومان به ازای هر سهم سود ساخت؛ یعنی ۷۵ درصد افت. همان طور که هفته قبل گفتیم، متاثر از افت شدید نرخ نفت کوره، انتظار برای افت سنگین پالایشی ها وجود داشت اما نه این قدر بد. پتروشیمی های بزرگ هم گزارش های بدی داشتند. مثلاً شفن کمتر از ۵۰ درصد فصول قبلی سود ساخت. علت اصلی این موضوع هم افت نرخ متانول ارزیابی می شود. البته بین پالایشی های بزرگ برخی گزارش های خوب هم داشتند و در مجموع بهتر از پالایشی ها بودند. بین فولادی ها نیز فقط ۳ ناماد ارفع، فخاس و کاوه گزارش های قابل قبولی داشتند و بقیه ضعیف ظاهر شدند. ذوب آهن و فولاد خوزستان و هرمز و فجر کمتر از ۵۰ درصد فصل قبل سود ساختند. فولاد مبار که هم که معمولاً عملکرد همواری دارد، کمتر از انتظار ظاهر شد. حتی رولکانار هم که با توجه به ریزش قیمت نفت کوره، مورد توجه بودند و انتظارات زیادی را شکل داده

شاخص کل بورس

تهران در ابتدای هفته گذشته، توانست برای

اولین بار وارد ابر کانال

۴۰۰ هزار واحد شود اما توانست به مسیر رشد در این کانال ادامه دهد و در محدوده ۴۱۰ هزار واحد نوسان کرد. اما شاخص کل هم وزن علاوه بر جهش ابتدای هفته، در ادامه هفته هم به مسیر صعودی خود ادامه داد. در نهایت شاخص کل کمتر از ۳ درصد و شاخص کل هم وزن بیش از ۸ درصد رشد کرد. به این ترتیب باز هم، مثل بسیاری از روزهای امسال، شاهد روند متفاوت در شرکت های بزرگ و کوچک بازار بودیم. در این میان آن چه مهم است این که طی هفته قبل، باقی مانده گزارش های ۹ ماهه هم به بازار مخابره شد و البته بسیاری از آن ها هم بد بود! در اکثر گروه ها شاهد افت سود پاییز نسبت به تابستان بودیم و در برخی گروه ها مثل پالایشی ها و برخی پتروشیمی ها این افت سود بسیار چشمگیر هم بود. با این حال، شاخص کل ریزش نکرد. در ادامه درباره دو علت مهم این موضوع، تعیین کنندگی پول حقیقی، مقایسه قیمت با سود گزارش شده در برخی نمادها و تأثیر روند ایجادشده بر آینده بازار در نمادهای کوچک و بزرگ را شرح می دهیم.